

Slabce

Základní charakteristika obce

Počet obyvatel (vždy k 31. 12.) 2013 | 2015 | 2017 | 2019 | 2021 | 2023: **759 | 735 | 737 | 748 | 730 | 709 | 722**

www.slabce.cz

Městys Slabce leží na jižním okraji správního obvodu ORP Rakovník, na silnici z Rakovníka přes Radnice do Plzně. Jižní okraj správního území obce je lemován kaňonem Berounky, vlastní osídlení obce rozkládá na náhorní plošině severně nad řekou Berounkou. Kromě zalesněného údolí Berounky a jejích bočních přítoků (Javornice, Slabecký potok) je krajina celé obce otevřená, převážně intenzivně zemědělsky využívaná.

Správní území městyse je rozlehlé. Sídlní struktura městyse je tvořená celkem 8 obytnými sídly Slabce, Rousínov, Nová ves u Rousínova, Modřejovice, Kostelík, Malé Slabce, Skupá a Svinařov. K obci patří dále několik samot, zejména historický dvůr Sadlno, areál Slabeckého mlýna, Dvorec či Ovčín u Modřejovic a dále malé chatové osady a Kočkův mlýn v údolí řeky Berounky.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1359.

Hodnoty na území obce

Přírodní a krajinné hodnoty

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko

Biosférická rezervace UNESCO Křivoklátsko

Národní geopark Barrandien

Významný krajinný prvek registrovaný Údolí východně Soudného vrchu – prameništění oblast, nepravidelně les

Památný strom Lípa v Rousínově

Památný strom Lípa v Rousínově na návsi

Památný strom Lípa malolistá v Modřejovicích

Památný strom Buk u Sadlna

Památný strom Javor Bílý kámen

Řeka Berounka

Slabce

Kaňon řeky Berounky

Slabecký potok

Modřejovický potok

Rousínovský potok

Potok s rybníky ve Skupé

Lesy na svazích údolí Javornice

Lesy mezi Modřejovickým a Slabeckým potokem

Vrch Hůrka u Nové Vsi u Rousínova (492 m n.m.) – výrazný zalesněný vrchol, velmi exponovaný v okolní otevřené zemědělské krajině, nejvyšší místo na území obce Slabce

Kulturně historické hodnoty

Památková zóna Rousínov – Hodnotné dílo vrcholně středověkého kolonizačního urbanismu s rozlehlou návsi, řadou cenných objektů lidové architektury a kompozičně promyšleným situováním dominantních staveb. Sídlo s minimálními mladšími zásahy a dochovanou vazbou na okolní krajinu.

Rousínov – chalupnická zástavba z 2. pol. 18. stol.

Dochovaná urbanistická struktura sídla Nová Ves u Rousínova

Unikátně dochované historické jádro sídla Svinařov – chalupy a zemědělské usedlosti se štítovou orientací kolem obdélné návsi

Unikátně dochované historické jádro sídla Modřejovice – chalupy a zemědělské usedlosti se štítovou orientací kolem protáhlé ulicové návsi

Unikátně dochované historické jádro sídla Kostelík – chalupy a zemědělské usedlosti se štítovou orientací kolem protáhlé ulicové návsi

Unikátně dochovaná historická urbanistická struktura pravidelně založené ulicové chalupnické zástavby na severním okraji Kostelíka – pravidelná zástavba chalup se sedlovou střechou a štítovou orientací do ulice (zástavba po obou stranách ulice); zcela nové založení pravidelné zástavby obce Karlova Ves podél ulice iniciovali Fürstenbergové (podobně jako zástavy Branova, Karlovy Vsi, Nového Domu či Amalína)

Dochovaná urbanistická struktura historického jádra sídla Slace – shluk zemědělských usedlostí a chalup okolo nepravidelné a částečně zastavěné centrální návsi a navazující ulicová chalupnická zástavba směrem na sever a na východ od návsi

Areál zámku Slabce, s hospodářským zázemím a zámeckým parkem

Zemědělský dvůr Sadlno (NKP) – Hodnotný areál představuje příklad původně barokního panského dvora, volně položeného v krajině. Zachována je část hospodářských budov.

Dochovaná ulicová chalupnická zástavba sídla Malé Slabce – do roku 1919 Německé Slabce, původně chmelařská osada založená v 18. století

Unikátně dochovaná urbanistická struktura historického jádra sídla Skupá – chalupy a zemědělské usedlosti kolem velkorysé obdélníkové návsi

Zámek Slabce č.p. 28 (NKP) – Cenný areál barokního panského sídla, postupně se vyvíjející od 16. do 19. stol. Zámek vznikl barokní přestavbou původního panského sídla v letech 1686-1713. V roce 1757 byla přistavěna hranolová věž. Současný charakter zámku však pochází z roku 1847, kdy tehdejší majitel Hugo Nostic z Rienaku nechal objekt empírově upravit. Od roku 1945 je zámek v majetku obce a slouží jako sídlo samosprávy. K zámku přiléhá romantický anglický park s budovou bývalé oranžerie z 1. poloviny 18. století. Předmětem ochrany je: zámek č.p. 28; bývalé konírny č.p. 59; bývalá administrativní budova č.p. 58; bývalé chlévy a stodola č.p. 63; tzv. aparát č.p. 68 a 124; bývalá oranžerie č.p. 60 a 61; zámecký park a pozemky vymezeného areálu (včetně pozemků zabraných novodobou nechráněnou zástavbou a fotbalovým hřištěm).

Motorový mlýn Slabce č.p. 27 – Elektrický válcový mlýn z roku 1918.

Barokní Salla Terrena ve Slabcích

Soch sv. Františka z Pauly (NKP) – Pozoruhodná litinová socha světce z 19. století na novodobém kamenném nečleněném kubusovitém podstavci, situovaná u cesty v intravilánu.

Socha sv. Antonína Slabce (NKP) – Socha u cesty v extravilánu pozdně barokní z 2. poloviny 18. století. Stojí na hranolovitém odstupněném podstavci, jehož čelí strana má podobu modifikovaného toskánského polosloupu. Světec ve splývavém rouchu drží na rameni Ježíška.

Kostel sv. Mikuláše (NKP) – Areál kostela je na mírně vyvýšenině v obci. Loď kostela je obdélná románská (portál) s průčelní barokní věží, presbyterium gotické polygonální s opěráky, s barokními postranními přístavky. Interiér barokní s plochými plackovými klenbami.

Fara Slabce č.p. 1 (NKP) – Pozdně barokní areál s patrovou budovou fary s mansardovou střechou a s částečně zachovanými hospodářskými budovami, situovaný v jádru obce u příjezdní silnice, východně od kostela.

Slabce

Historický židovský hřbitov mezi Rousínovem a Svinařovem, založený ve druhé polovině 19. století

Kostel Narození Panny Marie v Rousínově (NKP) – Kostel s trojboce zakončeným presbytářem s opěráky je gotického původu (asi 14. stol.). Rozšířená západní část lodi je pozdější, průčelní věž s cibulovitou střechou je barokní. Kostel je situován v ploše rozsáhlé návsi.

Fara č.p. 36 v Rousínově (NKP) – Pozdně barokní areál s přízemním objektem fary s mansardovou střechou a s hospodářskými objekty a ohradní zdí s bránou.

Bývalá sýpka č.p. 82 na návsi v Rousínově (NKP) – Klasicistní kontribuční sýpka z počátku 19. století byla dílčími změnami upravena po polovině 19. století na obecní školu s bytem učitele. Ve 30. letech 20. století byla okna sjednocena do nynější podoby. Podkroví si zachovalo původní podobu a krov.

Venkovská usedlost Rousínov č.p. 2 (NKP) – Uceleně dochovaná usedlost patří k nejhodnotnějším v rámci vsi. Klíčová je také urbanistická situace usedlosti ve vnitřním prostoru návsi v blízkosti kostela a sýpky.

Venkovský dům Rousínov č.ev. 1 (NKP) – Tradiční venkovský domek z počátku 19. století, s dochovanou dispozicí i interiérovými prvky (podlahy, stropy, dveře), ke kterému byla dodatečně přistavěna stodola.

Roubené chalupy „v kožichu“, Rousínov č.p. 8, 23, 25, 85

Poloroubená chalupa „v kožichu“ s intaktně dochovaným interiérem, Rousínov č.p. 46

Klasicistní zděná chalupa Rousínov č.p. 47

Klasicistní zděná chalupa Rousínov č.ev. 3

Klasicistní zděný dům Rousínov na návsi č.p. 30, 31, 34, 53, 73, 86

Zděná chalupa z 2. poloviny 19. století Rousínov č.p. 65, 71

Historická kamenná stodola u č.p. 32, 53, 31, 63, 30, 29, 28, 85, 81, 3, 73, 50, 86, 15, 12, 33, 8

Patrový klasicistní dům z 2. poloviny 19. století Rousínov č.p. 19 – dům postavený malou židovskou komunitou, s kamenným portálem, v jehož klenáku je vyrytý hebrejský nápis

Rousínov č.ev. 3 – místo narození a pobytu slavného českého světového operního pěvce Karla Buriana (1817-1824). Jeden z nejslavnějších operních pěvců světa přelomu 19. a 20. století, nedostižný interpret oper Richarda Wagnera. "Já dokážu jen něco, on všechno," poklonil se Burianovi slavný Caruso. Na domě umístěná pamětní deska. Dům dnes patří rodině Ing. arch. Veroniky Šindlerové, Ph.D., české urbanistky, vysokoškolské pedagožky a vědkyně v oboru prostorové a územní plánování, která zde tráví víkendy a dovolené.

Rousínov č.p. 65 – chalupa písničkáře, básníka a spisovatele Jana Buriana (nar. 1952 v Praze), syna českého avantgardního divadelníka E. F. Buriana, herečky a spisovatelky Zuzany Kočové, a vnuk operního pěvce Emila Buriana a prasynovec operního pěvce Karla Buriana.

Rousínov č.ev. 8 – místo narození Doc. RNDr. Zdeňka Spurného, DrSc. (1929 – 2003), odborník na dozimetrii, vědecký pracovník ČSAV

Rousínov č.ev. 8 – místo narození Doc. RNDr. Květoslava Spurného, DrSc. (1923 – 1999), odborník na fyzikální chemii, vědecký pracovník ČSAV

Rousínov č.p. 26 – místo narození hudebního skladatele a učitele Václava Konopásky (1866 – 1938), mecenáše škol a chudých; na domě pamětní deska

Rousínov č.p. 1 – tradiční křivoklátská chalupa, ukázka místně charakteristické lidové architektury

Výklenková kaplička v Rousínově, u cesty na Zhoř

Roubená chalupa Svinařov č.p. 11

Klasicistní zděná chalupa Svinařov č.p. 31

Roubená chalupa Svinařov č.p. 13

Kaple sv. Prokopa na návsi ve Svinařově

Dochovaný historický dvůr Svinařov

Roubenka „v kožichu“ Modřejovice č.p. 22

Kostel sv. Maří Magdalény v Kostelíku (NKP) – Barokní kaple na návsi, s lodí přibližně čtvercového půdorysu a půlkruhovou apsidou. Vstupní průčelí vrcholí členitým štítem. Nad závěrem ze sedlové střechy vystupuje sanktusník.

Zděná klasicistní chalupa Kostelík č.p. 5

Roubená chalupa na návsi v Kostelíku

Roubená chalupa Kostelík č.ev. 12

Roubená chalupa na návsi v Kostelíku

Roubená chalupa č.p. 22 na návsi v Kostelíku

Slabce

Slabce, v místě dnešního č.p. 20 – místo již zbořeného rodného domu Barbory Nerudové (1795-1869), matky spisovatele Jana Nerudy

Slabce, fara – místo pobytu faráře Josefa Antonína Janíše (1749-1821), pokrokového včelaře, objevitele partenogeneze včel

Slabce č.p. 60 – rodný dům malíře Pravoslava Kotíka (1889-1970) – Jeden z nejvýznamnějších českých malířů 20. století, autor slavných obrazů Modrý koník (1907), Studentská láska (1926), Kohout plaší smrt (1950) a řady dalších. Věnoval se i grafice a knižní ilustraci. Narodil se ve Slabcích č.p. 60. Dům dodnes stojí, je součástí zámecké oranžérie. Otec Pravoslava Kotíka Bohumír Kotík byl ve Slabcích učitelem. Nedlouho před svou smrtí byl Pravoslav Kotík jmenován Čestným občanem Slabce.

Zámek Slabce – místo pobytu Albrechta Prince Maria von Croÿ, potomka posledních majitelů zámku ve Slabcích

Areál historického Kočkova mlýna u Berounky

Kaplička ve Skupé

Skupá č.p. 8 – tradiční křivoklátská rubená chalupa

Hřbitovní kaple Nanebevstoupení Páně z roku 1869 na hřbitově ve Slabcích

Kamenné kříže Vodvářkovic a Obecní, oba z konce 19. století

Kámen s tabulkou upozorňující na průběh 50. rovnoběžky areálem zámku

Civilizační hodnoty

Silnice II/201 Kralovice – Slabce – Křivoklát – Unhošť

Silnice II/233 Rakovník – Radnice – Plzeň

Cykloturistická trasa č. 0044

Cykloturistická trasa č. 0046

Vodácká trasa Berounka

Vodácká naučná stezka Berounka

Zelená pěší turistická trasa KČT

Základní škola Slabce

Mateřská škola Slabce

Pošta Slabce

Obecní knihovna Slabce

Praktický lékař pro dospělé

Zubař

Sokolovna

Hřbitov ve Slabcích

Hřbitov v Rousínově

Hospoda Rouspůdka v Rousínově

Občerstvení Na Statku v Rousínově

Dětské hřiště na návsi v Rousínově

Dětské hřiště na návsi v Modřejovicích

Dětské hřiště u zámeckého parku ve Slabcích

Fotbalové hřiště ve Slabcích

Tenisové kurty ve Slabcích

Univerzální sportovní hřiště na návsi v Rousínově

Čerpací stanice pohonných hmot ve Slabcích

Obchod se smíšeným zbožím JEDNOTA ve Slabcích

Chov Charolais – 300 krav

Vodovod – Slabce, Kostelík, Skupá (horší kvalita)

Kanalizace (jen v jádrovém sídle Slabce)

Slabce	
Hlavní požadavky na změny v území (nad rámec územního plánu)	
Požadavky na změny v území vyplývající z platných ZÚR Středočeského kraje v úplném znění po vydání 1., 2., 3., 6., 7., 10., 11., 8. a 9. AKTUALIZACE	
NK 50: Nadregionální biokoridor Kladská - Týřov, Křivoklát RC 1942: Regionální biocentrum Ostrý vrch RC 1444: Regionální biocentrum Javornice	
E35: dvojité vedení 400 kV Hradec – Mírovka	
Požadavky na změny v území vyplývající z programu rozvoje městyse Slabce na období 2023 - 2033	
<i>Vytváření příznivého prostředí pro mladé rodiny s dětmi, působení na děti a mládež, pěstování pozitivního vztahu ke svému okolí, zajištění volnočasového využití všech věkových skupin. Udržení typicky venkovského charakteru městyse i přilehlých částí včetně specifického rázu a ducha. Vytváření podmínek pro příjemné a podnětné venkovské bydlení v blízkosti města. Modernizace mateřské i základní školy a jejich zázemí. Podpora rozvoje služeb a pracovních míst v obci. Výstavba vodovodu v částech městyse kde chybí.</i>	
Pozitiva	Negativa
Životní prostředí	
Nadprůměrné zastoupení lokalit se zvýšenou přírodní hodnotou Celkově příznivé hodnocení stavu ovzduší Celkově příznivé hodnocení vodního hospodářství Celkově příznivé hodnocení odpadového hospodářství Harmonická krajina CHKO Křivoklátsko Kaňon Berounky Hluboká údolí přítoků Berounky	Vysoký podíl meliorovaných ploch Území intenzivně využívané území (KES 0,3 – 1) Vysoká míra zornění Malý podíl lesů Negativní vlivy silniční dopravy na životní prostředí Nadprůměrná nezaměstnanost
Hospodářský rozvoj	
Zemědělství – areály v Modřejovicích, Skupé, Svinařově a ve Slabcích. Dopravní dostupnost zajištěna napojením na silnici II. třídy Nadprůměrná občanská vybavenost – školství (MŠ, ZŠ), zdravotnictví, obchodní vybavenost, kulturní dům, obchod, sportovní areál s fotbalovým hřištěm, správa (sídlo mikroregionu Balkán) Atraktivní prostředí pro rozvoj cestovního ruchu Technická infrastruktura – vodovod (Slabce a Kostelík), kanalizace (Slabce) Dobré spojení s Rakovníkem po silnici II. třídy	Existence nevyužitých ploch – brownfields, bývalých zemědělských areálů – Modřejovice, Rousínov, Skupá, Svinařov Chybějící plynofikace Absence kanalizace ve všech sídlech kromě Slabec Absence vodovodu ve všech sídlech kromě Slabec a Kostelíka
Soudržnost společenství obyvatel	
Existence urbanistických a architektonických hodnot místního významu	Mírný pokles počtu obyvatel Mírně nepříznivá věková struktura obyvatel Starší bytový fond Vysoký podíl neobydlených bytů – velké množství bytů je užíváno k individuální rekreaci Prakticky nulová bytová výstavba v uplynulých 5 letech Existence urbanistických a architektonických hodnot

Slabce

Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území

Životní prostředí	+
Hospodářský rozvoj	+
Soudržnost společenství obyvatel	0 (+)
Zařazení obce do kategorie vyváženosti pilířů URÚ	1

Problémy/závady k řešení v územním plánu

Frekventovaná silnice II/233, nepřehledný a nebezpečný průjezd zastavěným územím Slabec, Modřejovic a Kostelíka

Brownfields zemědělský areál ve Skupé

Brownfields zemědělský areál v Rousínově (extenzivně využitý pouze pro skladování)

Brownfields zemědělský areál na severním okraji zástavby sídla Slabce

Brownfields areál bývalého Kočkova mlýna (ruiny)

Extenzivně využitý rozlehlý zemědělský areál na jižním okraji sídla Slabce

Negativní výšková a hmotová dominanta nevyužité kancelářské budovy v zemědělském areálu na jihu sídla Slabce

Negativní výšková dominanta věžového vodojemu

Nízká ekologická stabilita, vysoká míra zornění a nízký podíl ekologicky stabilních krajinných prvků (Území intenzivně využívané (KES 0,3 – 1))

Velké množství zaniklých/rozoraných polních cest, zejména mezi Rousínovem, Svinařovem, Slabcem a Panošim Újezdem > nízká míra prostupnosti volné krajiny obce pro chodce a cyklisty mimo silnice

Vysoká míra zornění v kombinaci s plošně příliš velkými bloky orné půdy, zejména mezi Rousínovem a Slabcem

Prakticky všechna oraná pole po obvodu zástavby Slabec, Modřejovic, Svinařova a Rousínova silně ohrožená vodní erozí > návrh na zatravnění (projekt Voda v krajině, vodavkrajine.cz)

Areál Kočkova mlýna a chatové osady v nivě Berounky v záplavovém území Q100

Absence kanalizace ve všech sídlech kromě Slabce

Velmi řídká a dekoncentrovaná sídelní struktura obce se slabým jádrem sídla Slabce

Absence jednoznačně urbanisticky čitelného centra a těžiště zástavby sídla Slabce, zejména pak v situaci, kdy tuto funkci neplní prostor zámeckého parku jako v minulosti (budova zámku, kde sídlí úřad městysu a pošta jsou paradoxně odtrženy od zbytku zástavby obce a tvoří tak přirozené těžiště)

Absence centrální návsi sídla Slabce (zámecký parku tuto společensko-kulturní funkci nemůže do důsledku plnit)

Obec nemá dostatek rozvojových ploch pro bydlení (dotazník obce 2024)

Absence vodovodu v sídlech Modřejovic, Svinařov, Rousínov, Nová Ves, Skupá a Malá Slabce

Absence kanalizace v sídlech Kostelík, Modřejovic, Svinařov, Rousínov, Nová Ves, Skupá a Malá Slabce

Absence plynofikace

V těchto obytných sídlech nesplněna pěší docházka požární zbrojnice SDH 1 000 m: Nová Ves u Rousínova

Většina obytného území jádrového sídla Slabce leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Západní část obytného území sídla Rousínov leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Severní a jižní část obytného území sídla Modřejovic leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Úplná absence dětského hřiště v sídlech Nová Ves u Rousínova, Skupá, Malá Slabce, Svinařov, Kostelík – nesplněna pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Východní část obytného území jádrového sídla Slabce leží mimo pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů

Absence hřiště pro mladší školní děti na území obytných sídel Nová Ves u Rousínova, Svinařov, Skupá, Malá Slabce, Modřejovic a Kostelík – nesplněn standard pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů

Absence hřiště pro mládež a dospělé na území obytných sídel Skupá, Malá Slabce, Modřejovic, Svinařov a Kostelík – nesplněn standard pěší dostupnosti hřiště pro mládež a dospělé 1 000 m od obytných domů

Obytná sídla Nová Ves u Rousínova a Skupá leží mimo pěší docházku zastávek VHD

Nesplněn standard dostupnosti veřejné parkové zeleně (přítomnost v každém obytném sídle) – absence veřejné parkové zeleně v obytných sídlech Nová Ves u Rousínova, Skupá, Malá Slabce, Modřejovic